

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Узп 375/2019
17.01.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Катарине Манојловић Андрић, председника већа, Гордане Џакула и Весне Субић, чланова већа, са саветником Драгицом Вранић, као записничарем, одлучујући о захтеву Привредног друштва АА, ..., за преиспитивање судске одлуке – пресуде Управног суда 10 У 19193/18 од 26.09.2019. године, са противном странком Министарством просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, у предмету одобравања издавања и употребе рукописа уџбеника, у нејавној седници већа одржаној дана 17.01.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

Захтев се **ОДБИЈА**.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим диспозитива, уважена је тужба подносиоца захтева, поништено решење Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије број ... од 04.09.2018. године и предмет враћен надлежном органу на поновно одлучивање, а ставом другим диспозитива, одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова управног спора. Решењем Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије број ... од 04.09.2018. године не одобрава се издавање и употреба рукописа уџбеника "... математика" за II разред основне школе, аутора ББ, ВВ и ГГ, за предмет математика за II разред основне школе од школске 2008/2009.

У захтеву за преиспитивање побијане пресуде поднетом због повреде материјалног права и повреде правила поступка која је могла бити од утицаја на решење ствари, подносилац наводи да оспорава побијану пресуду само у делу којим се предмет враћа надлежном органу на поновно одлучивање. Сматра да су били испуњени услови да Управни суд одржи усмену и јавну расправу и донесе мериторну одлуку у спору пуне јурисдикције сходно члану 43. Закона о управним споровима. Указује да је у овој правној ствари Управни суд у више наврата по његовој тужби поништавао решења туженог којим се не одобрава издавање и употреба уџбеника "... математика" за II разред основне школе, али да Министарство просвете сваки пут у извршењу тих пресуда доноси решење са идентичном изреком и образложењем. Истиче да на тај начин тужено Министарство почев од 2008. године повређује његово право на издавање и употребу уџбеника. Сматра да је побијаном пресудом којом је предмет враћен надлежном органу на поновно одлучивање повређено Уставом и међународним конвенцијама признато право на правично суђење чији је један од елемената и право на

образложену одлуку. Предложио је да Врховни касациони суд захтев уважи и побијану пресуду у делу којим је предмет враћен надлежном органу на поновно одлучивање укине или да је преиначи.

Противна странка је у одговору на захтев предложила да суд захтев као неоснован одбије.

Поступајући по поднетом захтеву и испитујући побијану пресуду у границама захтева, у смислу члана 54. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" број 111/09), Врховни касациони суд је нашао да је захтев неоснован.

Према разлозима образложења побијане пресуде, Управни суд налази да се оспорено решење не може прихватити као правилно и на закону засновано, будући да је донето уз повреду правила поступка прописану одредбом члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку ("Службени гласник РС" број 18/16). Наиме, тужени у образложењу оспореног решења, као материјално-правни основ решавања предметне правне ствари наводи одредбе члана 93. Закона о основама система образовања и васпитања и тачку 4) Програма огледа, којом је под насловом "Начин и услови остваривања огледа", прописано да се издавачи за учешће у огледу пријављују на конкурс Министарства, те да стручну оцену о рукопису за уџбеник даје рецензентска комисија, која ту оцену доставља програмском савету издавача, који предлаже министру да одобри рукопис за издавање и употребу у школи. Међутим, из датог образложења не произлази да је пре доношења оспореног решења спроведен поступак прописан наведеном тачком 4) Програма огледа, већ тужени наводи да је Комисија за вредновање и праћење огледа, коју је именовао министар у складу са тачком 5) став 4. Програма огледа, утврдила да рукопис предметног уџбеника није у складу са утврђеним циљевима и да је предложила министру да одбије давање сагласности за употребу рукописа у образовно – васпитном раду. При томе, разлози дати у образложењу оспореног решења не произлазе ни из доказа у списима, у којима се налази само фотокопија стручног мишљења трочлане комисије из јуна 2008. године будући да се у списима не налази пријава тужиоца на овај конкурс, нити докази о раду рецензентске комисије и програмског савета из тачке 4) Програма огледа, а тужилац у тужби спори да је у конкретном случају спроведен поступак из члана 93. Закона о основама система образовања и васпитања, указујући поново на чињеницу да се ради о уџбенику, чија је употреба одобрена решењем правног претходника туженог 30.04.2006. године, за школску 2007/2008, те да се не ради о рукопису новоприпремљеног уџбеника нити је раније одобрени уџбеник претрпео било какве измене или допуне. Код изнетог, Управни суд налази да су учињене повреде правила поступка од битног утицаја на правилност и законитост решавања ове управне ствари, јер у оспореном решењу нису дати јасни и разумљиви разлози на којима се заснива одлука туженог органа, односно наводи из образложења оспореног решења не упућују на правилност одлуке дате у диспозитиву оспореног решења и правилност примене члана 93. Закона о основама система образовања и васпитања и Правилника о програму огледа за издавање уџбеника, других наставних средстава или уџбеничких комплекта за I, II, III, IV и V разред основног образовања и васпитања, на које се тужени позива, у конкретном случају.

Управни суд је ценио захтев тужиоца за доношење одлуке у спору пуне јурисдикције, па је нашао да нису испуњени услови да суд мериторно реши ову управну ствар, будући да је одлука заснована на утврђеном постојању повреда правила

поступка од стране туженог органа које су од утицаја на законитост оспореног решења, а које је тужени дужан да отклони у поновном поступку одлучивања.

По оцени Врховног касационог суда, поднети захтев за преиспитивање судске одлуке – побијане пресуде Управног суда је неоснован.

Врховни касациони суд налази да се неосновано захтевом указује да је побијана пресуда незаконита у делу којим је одлучено да се предмет враћа туженом органу на поновно одлучивање. Ово стога што је Управни суд оспорено решење поништио због повреде правила поступка које су по својој природи такве да их може отклонити само тужени орган у поновном поступку. Због тога, и по оцени Врховног касационог суда, у конкретном случају нису били испуњени услови да суд мериторно реши управну ствар у спору пуне јурисдикције у смислу члана 43. Закона о управним споровима.

С обзиром да је захтев за преиспитивање поднела само једна странка из управног спора, и то тужилац Привредно друштво АА које је пресуду оспорило само у делу којим је предмет враћен надлежном органу на поновно одлучивање, Врховни касациони суд није оцењивао побијану пресуду у делу у коме је Управни суд поништио оспорено решење нити је ценио правилност и законитост разлога којима се Управни суд руководио код такве одлуке.

Имајући у виду наведено Врховни касациони суд је на основу члана 55. став 1. Закона о управним споровима, одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВРХОВНОМ КАСАЦИОНОМ СУДУ
дана 17.01.2020. године, Узп 375/2019

Записничар,
Драгица Вранић,с.р.

Председник већа – судија,
Катарина Манојловић Андрић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић